विक्रीकर निरीक्षक (पूर्व) परीक्षा - 2016

A

29 जानेवारी, 2017

CODE : **UO8**

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक

केंद्राची संकेताक्षरे

शेवटचा अंक

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉल्पेनने** लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉल्पेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवारांनी संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

www.parikshapapers.in

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

1. सुंदरबनसंबंधीची खालील विधाने पहा :

(a) ते भारत आणि बांग्लादेशात पसरलेले आहे.

(b) त्याचा 60% भाग भारतात आहे.

(c) 24 परगणा (दक्षिण) वन विभाग सुंदरबनचा भाग आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ? खालील पर्यायांमधून **योग्य** पर्याय निवडा :

(1) फक्त (a) बरोबर आहे. (2) फक्त (b) आणि (c) बरोबर आहेत.

(3) फक्त (a) आणि (c) बरोबर आहेत. (4) वरीलपैकी कोणताही पर्याय बरोबर नाही

Consider the following statements about Sundarban.

(a) It is spread across India and Bangladesh.

(b) 60% of its area lies in India.

(c) 24 Parganas (South) Forest Division is part of Sundarban.

Which of the above statements are **true** ? Choose the **correct** option from the following options.

(1) Only (a) is correct. (2) Only (b) and (c) are correct.

(3) Only (a) and (c) are correct. (4) None of the above

---

2. रा.चिं. ढेरे यांनी कोणते ग्रंथ लिहिले आहेत ?

(a) चक्रपाणी (b) त्रिविधा (c) लज्जागौरी (d) विचित्रा

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (a), (b), (d)

(3) फक्त (a), (c), (d) (4) फक्त (b), (c), (d)

Which books are written by R.C. Dhere ?

(a) Chakrapani (b) Trividha (c) Lajja Gouri (d) Vichitra

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (a), (b), (d)

(3) Only (a), (c), (d) (4) Only (b), (c), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

3. 'अण्वस्त्र तंत्रज्ञान नियंत्रण नियम' (एम.टी.सी.आर.) गटाबाबतच्या विधानांचा विचार करा.

(a) जून 2016 मध्ये भारत या गटाचा सदस्य झाला.

(b) या गटात 35 राष्ट्रे सभासद आहेत.

(c) प्रथमच भारताचा समावेश अशा आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील निर्यात नियंत्रण गटात झाला आहे.

(d) क्षेपणास्त्रे आणि वैमानिक विरहित विमानांच्या तंत्रज्ञान प्रसारावर नियंत्रण ठेवणे हा या गटाचा सर्वात मुख्य उद्देश्य आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) केवळ (a) आणि (b) (2) केवळ (a) आणि (c)

(3) केवळ (a) आणि (d) (4) सर्व

Consider the statements about 'Missile Technology Control Regime' (MTCR) group.

(a) India became the member of the group in June 2016.

(b) 35 countries are members of this group.

(c) It is the first time that India has been included in such an International level export controlling group.

(d) The prime aim of the group is to control the spread of missiles and pilotless aeroplane technology.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) only (2) (a) and (c) only

(3) (a) and (d) only (4) All

www.parikshapapers.in

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

4. आय.एस.आर.ओ. म्हणजे :

(1) इंडियन स्टेट्स रिसर्च ऑर्गनायझेशन

(2) इंटरनॅशनल स्पेस रिजनल ऑर्गनायझेशन

(3) इंटरनॅशनल सायंटीफिक रिसर्च ऑर्गनायझेशन

(4) इंडियन स्पेस रिसर्च ऑर्गनायझेशन

ISRO stands for :

(1) Indian States Research Organisation

(2) International Space Regional Organisation

(3) International Scientific Research Organisation

(4) Indian Space Research Organisation

---

5. **योग्य** कथने ओळखा :

(a) युरोपियन युनियनचे मुख्यालय ब्रुसेल्स येथे आहे.

(b) ब्रिटन 1970 मध्ये युरोपियन युनियनमध्ये सहभागी झाला.

(c) कोर्ट ऑफ जस्टिस व युरोपियन कमीशन हा ई.यू. ची उपसंस्था आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b) (2) फक्त (a), (c)

(3) फक्त (b), (c) (4) वरील सर्व

Select the **correct** statements :

(a) The headquarters of European Union are at Brussels.

(b) Britain joined the European Union in 1970.

(c) Court of Justice and European Commission are sub-institutions of EU.

Answer options :

(1) Only (a), (b) (2) Only (a), (c)

(3) Only (b), (c) (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

6. कै. 'रामचंद्र चिंतामण ढेरे' यांच्या बाबतच्या विधानांचा विचार करा.

(a) त्यांनी लोकसाहित्य, प्राचीन साहित्य यांचा अभ्यास केला.

(b) 'साहित्य विशारद' आणि 'राष्ट्रभाषा प्रवीण' या परीक्षा ते उत्तीर्ण झाले.

(c) 'साहित्य अकादमी पुरस्कारा' ने सन्मानित करण्यात आले होते.

(d) 'श्री नृसिंह - उदय आणि विकास' या त्यांच्या अखेरच्या पुस्तकाच्या प्रकाशनापूर्वी त्यांचा मृत्यु झाला.

वरील विधानांपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) केवळ (a) आणि (b) (2) केवळ (a) आणि (c)

(3) केवळ (a) आणि (d) (4) सर्व

Consider the statements about late 'Ramchandra Chintaman Dhere'.

(a) He studied the folk literature, ancient literature.

(b) He passed the 'Sahitya Visharath' and 'Rashtrabhasha Pravin' examinations.

(c) Received 'Sahitya Academy Puraskar'.

(d) Died before publication of his last book 'Shree Nrusinha - Uday and Vikas'.

Which of the above statements are **correct** ?

(1) (a) and (b) only (2) (a) and (c) only

(3) (a) and (d) only (4) All

---

7. जम्मू आणि काश्मिरच्या पहिल्या महिला मुख्यमंत्री कोण ?

(1) रझिया सुलतान (2) मेहबुबा मुफ्ती

(3) हिना भट्ट (4) शेख हसीना

Who is the first woman Chief Minister of Jammu and Kashmir ?

(1) Razia Sultan (2) Mehbooba Mufti

(3) Hina Bhatt (4) Sheikh Hasina

---

8. हरियाणातील आंतरराष्ट्रीय ख्यातीचा गुरगाव हा जिल्हा सध्या _____ या नावाने ओळखला जातो.

(1) गाडेगाव (2) गुरुधाम

(3) गुरुग्राम (4) गुरुदक्षिणा

Haryana's internationally famous district Gurgaon is currently known as _____.

(1) Gadegaon (2) Gurudham

(3) Gurugram (4) Gurudakshina

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

9. दि. 21/10/2015 रोजी, जाहीर झालेले, 2012 - 13 ची 'शिवछत्रपती पारितोषिके' व त्यांचे प्राप्तकर्ते यांची जुळणी करा :

(a)	'जीवन गौरव'	(i)	राही सरनौबत
(b)	नेमबाजी	(ii)	रमेश विपट
(c)	जिमनॅस्टीक	(iii)	नंदिनी बोंगाडे
(d)	'जिजामाता'	(iv)	रोमा जोगळेकर

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

Match the 'Shivchhatrapati Awards' of 2012 - 13, declared on 21/10/2015, and recipients :

(a)	'Jeevan Gaurav'	(i)	Rahi Sarnaubat
(b)	Shooting	(ii)	Ramesh Vipat
(c)	Gymnastic	(iii)	Nandhini Bongade
(d)	'Jeejamata'	(iv)	Roma Jogalekar

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

www.parikshapapers.in

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

10. योग्य कथन/कथने ओळखा :

(a) रिओ ऑलिम्पिक मध्ये 207 संघ सहभागी झाले.

(b) रिओ ऑलिम्पिक सामन्यांच्या उद्घाटन समारंभात हवामान बदल या विषयावर चर्चा करण्यात आली.

(c) 31 व्या ऑलिम्पिक खेळाचे आयोजन ब्राझिलमध्ये करण्यात आले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b) (2) फक्त (a), (c)

(3) फक्त (b), (c) (4) वरीलपैकी सर्व

Select the correct statement/statements :

(a) 207 teams participated in Rio Olympics.

(b) During the inauguration ceremony of Rio Olympics the issue of climate change was discussed.

(c) 31st Olympic games organised in Brazil.

Answer options :

(1) Only (a), (b) (2) Only (a), (c)

(3) Only (b), (c) (4) All of the above

---

11. 88 व्या अकादमी अवॉर्डमध्ये 'ऑस्कर पारितोषिक' विजेते चित्रपट व त्यांचे प्रकार यांची जुळणी करा :

(a) सर्वोत्कृष्ट परकीय भाषा चित्रपट (i) एमी

(b) सर्वोत्कृष्ट ॲनिमेटेड लघु चित्रपट (ii) सन ऑफ सॉल

(c) सर्वोत्कृष्ट ॲनिमेटेड फिचर (iii) बेअर स्टोरी

(d) सर्वोत्कृष्ट अनुबोधपट (iv) इन्साईड आउट

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the 'Oscar' winner films and their categories in 88th Academy Awards :

(a) Best Foreign Language Film (i) Amy

(b) Best Animated Short Film (ii) Son of Saul

(c) Best Animated Feature (iii) Bear Story

(d) Best Documentary Feature (iv) Inside Out

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

12. जुलै 2016 मध्ये खालीलपैकी कोणी आपल्या राज्यसभा सदस्यत्वाचा राजीनामा दिला ?

(1) नवज्योत सिंग सिद्धु (2) नरेंद्र जाधव

(3) डॉ. सुब्रहमण्यम स्वामी (4) छत्रपती श्री. संभाजी शाहु

In July 2016 who among the following resigned from Rajyasabha membership ?

(1) Navjoyta Singh Siddhu (2) Narendra Jadhav

(3) Dr. Subramaniam Swamy (4) Chhatrapati Sri Sambhaji Shahu

---

13. 2014 ते 2016 या कालावधीत कोलकाता उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश कोण होते ?

(1) सुजाता मनोहर (2) डॉ. मंजुळा चेल्लूर

(3) डॉ. रजनी पटेल (4) डॉ. किरण अहलुवालिया

Who was the Chief Justice of Kolkata High Court from 2014 to 2016 ?

(1) Sujata Manohar (2) Dr. Manjula Chellur

(3) Dr. Rajni Patel (4) Dr. Kiran Ahluvalia

---

14. 'तेजस' बाबत पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

(1) स्वदेशी बनावटीचे लढाऊ विमान आहे.

(2) इ.स. 2003 मध्ये तत्कालीन पंतप्रधान अटल बिहारी वाजपेयी यांनी 'तेजस' असे नामकरण केले.

(3) त्याचा पल्ला 3000 किलोमीटरचा आहे.

(4) ते 'मिग-27' या लढाऊ विमानाची जागा घेईल.

Which of the following statement is **not** correct about 'Tejas' ?

(1) Fighter plane made in India.

(2) Was named as 'Tejas' in 2003 by the then Prime Minister Atal Bihari Bajpeyi.

(3) It has a range of 3000 kilometers.

(4) It will replace 'Mig-27' fighter aeroplane.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

15. ऑल्विन टॉफलर यांनी कोणते ग्रंथ लिहीले आहे ?

(a) फ्युचर शॉक (b) पॉवर शिफ्ट

(c) थर्ड वेव्ह (d) फ्युचर वर्ल्ड

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (a), (b), (d)

(3) फक्त (a), (c), (d) (4) फक्त (b), (c), (d)

Which books are written by Alvin Toffler ?

(a) Future Shock (b) Power Shift

(c) Third Wave (d) Future World

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (a), (b), (d)

(3) Only (a), (c), (d) (4) Only (b), (c), (d)

www.parikshapapers.in

---

16. भारतीय राज्यघटनेने निश्चित केलेली राज्य विधानसभेची जास्तीत जास्त सभासद संख्या किती आहे ?

(1) 550 (2) 250 (3) 100 (4) 500

What is the maximum number of members in a State Legislative Assembly fixed by the Indian Constitution ?

(1) 550 (2) 250 (3) 100 (4) 500

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

17. परकीय व्यक्तींना उपलब्ध असलेले मूलभूत हक्क व त्यासंदर्भातील राज्यघटनेतील कलम यांच्या जोड्या जुळवा :

	अ (मूलभूत हक्क)		ब (कलम)
(a)	कायद्यासमोर समानता	(i)	कलम 28
(b)	जीवित आणि व्यक्तिगत स्वातंत्र्याचे रक्षण	(ii)	कलम 14
(c)	धार्मिक स्वातंत्र्य	(iii)	कलम 25
(d)	शैक्षणिक संस्थांमध्ये धार्मिक शिक्षण	(iv)	कलम 21

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

Match the following pairs regarding Fundamental Rights of foreigners and articles in the Constitution :

	A (Fundamental Rights)		B (Articles)
(a)	Equality before law	(i)	Article 28
(b)	Protection of life and personal liberty	(ii)	Article 14
(c)	Freedom of Religion	(iii)	Article 25
(d)	Religious Education in Educational Institutions	(iv)	Article 21

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

www.parikshapapers.in

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

18. जोड्या लावा – (विधान परिषद) :

	अ		ब
(a)	पदवीधर मतदारसंघ	(i)	1/10 सदस्य
(b)	विधानसभा सदस्यांद्वारे निवड	(ii)	1/12 सदस्य
(c)	राज्यपाल नियुक्त	(iii)	1/3 सदस्य
(d)	परिषदेची गणपूर्ती	(iv)	1/6 सदस्य

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the pairs - (Legislative Council) :

	A		B
(a)	Graduates Constituency	(i)	1/10 members
(b)	Elected by Legislative Assembly members	(ii)	1/12 members
(c)	Nominated by Governor	(iii)	1/3 members
(d)	Quorum of Council	(iv)	1/6 members

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

www.parikshapapers.in

19. 73 व्या घटनादुरुस्ती कायद्यानुसार पंचायत राज संस्थेच्या निवडणूका लढविण्यासाठी कमीत कमी किती वयोमर्यादा आवश्यक आहे ?

(1) 25 वर्षे (2) 18 वर्षे (3) 21 वर्षे (4) 30 वर्षे

According to 73rd Constitutional Amendment Act, the minimum age for contesting the Panchayat Raj Elections is :

(1) 25 years (2) 18 years (3) 21 years (4) 30 years

---

20. ग्रामपंचायतीच्या उत्पन्नाची साधने कोणती ?

(a) घरपट्टी, पाणीपट्टी आणि यात्रा कर ही ग्रामपंचायतीच्या उत्पन्नाची प्रमुख साधने आहेत.

(b) गावातून गोळा केलेल्या जमीन महसुलातील 30% वाटा ग्रामपंचायतीला मिळतो.

(c) विविध योजनांच्या अंमलबजावणीसाठी राज्यशासन त्यांना अनुदान देते.

योग्य पर्याय निवडा :

(1) (a), (b) (2) फक्त (b) (3) (a), (c) (4) वरील सर्व

What are the sources of income of the Gram-Panchayat ?

(a) Main income sources of the Gram Panchayat are House Tax, Water Tax and Tax on Pilgrimages.

(b) It receives 30% share in the land revenue collected from the village.

(c) It receives grant from state Government for the implementation of various schemes.

Select correct option :

(1) (a), (b) (2) Only (b) (3) (a), (c) (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

21. 'राज्य लोकसेवा आयोगाच्या' स्वातंत्र्याची खात्री देणाऱ्या तरतुदींबाबत कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(1) अध्यक्ष आणि सभासदांची नियुक्ती राज्यपाल करतात.

(2) त्यांच्या सेवाकाळात नुकसानकारक होईल अशाप्रकारे सेवा अटीत बदल करता येत नाही.

(3) 'उच्च न्यायालयाच्या' न्यायाधिशाकडून 'गैरवर्तना' ची चौकशी होऊन आरोप सिद्ध झाल्याशिवाय पदमुक्त करता येत नाही.

(4) राज्यपाल दोषी असणाऱ्याची सेवा तात्पुरती स्थगित करु शकतात, परंतु बडतर्फीचा अधिकार भारताच्या राष्ट्रपतीला आहे.

Regarding the provisions to ensure the independence of 'State Public Service Commission', which statement is **not** correct ?

(1) The Chairman and members are appointed by the Governor of state.

(2) Conditions of service cannot be varied to their disadvantage during the term of service.

(3) Cannot be removed on the charge of 'Misbehaviour' unless investigated and proved guilty by a 'High Court Judge'.

(4) Governor can suspend the guilty but dismissing authority is President of India.

---

22. **योग्य** कथन/कथने ओळखा.

(a) 42 व्या घटनादुरुस्तीद्वारे संविधानामध्ये मुलभूत कर्तव्ये समाविष्ट करण्यात आली.

(b) 86 व्या घटनादुरुस्तीद्वारे संविधानामध्ये 11 वे कर्तव्य (K) समाविष्ट करण्यात आले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त कथन (a)

(2) फक्त कथन (b)

(3) दोन्ही कथने (a) आणि (b) बरोबर आहेत

(4) दोन्ही कथने (a) आणि (b) चुकीची आहेत

Select the **correct** statement/statements.

(a) Forty second Constitutional Amendment added Fundamental Duties to the Constitution.

(b) Eighty sixth Constitutional Amendment added eleventh duty (K) to the Constitution.

Answer options :

(1) Only statement (a)

(2) Only statement (b)

(3) Both the statements (a) and (b) are correct

(4) Both the statements (a) and (b) are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

23. भारतीय संघराज्यातील राज्ये व त्यांचे स्थापना वर्ष यांच्या जोड्या जुळवा :

	अ (राज्य)		ब (स्थापना वर्ष)
(a)	नागालँड	(i)	2000
(b)	मणिपूर	(ii)	1987
(c)	गोवा	(iii)	1972
(d)	झारखंड	(iv)	1963

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following pairs regarding the states of Indian federation and their establishment year :

	A (State)		B (Establishment Year)
(a)	Nagaland	(i)	2000
(b)	Manipur	(ii)	1987
(c)	Goa	(iii)	1972
(d)	Jharkhand	(iv)	1963

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

www.parikshapapers.in

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

24. **अयोग्य** विधान ओळखा :

(1) सर्वोच्च न्यायालयाप्रमाणे प्रत्येक उच्च न्यायालय सुद्धा अभिलेख न्यायालय आहे.

(2) उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश हे भारताचे नागरिक असू शकतात.

(3) प्रत्येक उच्च न्यायालयाचे त्यांचा कर्मचारी वर्गावर पूर्ण नियंत्रण असते.

(4) उच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायाधिशाची नियुक्ती राष्ट्रपती हे भारताच्या मुख्य न्यायाधिशांच्या सल्ला-मसलतीनंतर करतात.

Select the **incorrect** statement :

(1) Like the Supreme Court, each High Court is also to be a court of record.

(2) A High Court Judge may be a citizen of India.

(3) Every High Court has full control over its staff.

(4) Chief Justice of the High Court is appointed by the President after consultation with Chief Justice of India.

---

25. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) महाराष्ट्र राज्य निवडणूक आयोगाची स्थापना एप्रिल 1994 मध्ये करण्यात आली.

(b) राज्य विधानसभा तसेच स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूका घेणे हे राज्य निवडणूक आयोगाचे मुख्य कार्य आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) (4) वरीलपैकी नाही

Consider the following statements :

(a) The Maharashtra State Election Commission was established in April 1994.

(b) The main duty of the State Election Commission is to conduct the election of State Legislative Assembly as well as Local Self Government.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) (a) and (b) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

26. ब्रिटिशांनी शेतसारा वसूल करण्यासाठी कोणत्या पद्धतीचा वापर केला ?

(1) जमीनदारी आणि रयतवारी (2) जमीनदारी आणि वतनदारी

(3) रयतवारी आणि जागीरदारी (4) वतनदारी आणि रयतवारी

Which are the methods British adopted to recover Agricultural dues ?

(1) Zamindari and Rayatwari (2) Zamindari and Watandari

(3) Rayatwari and Jagirdari (4) Watandari and Rayatwari

---

27. समाज सुधार चळवळीची पताका कोल्हापुरात फडकविणारे _____ होते.

(1) श्रीमंत आप्पासाहेब (2) राजर्षि शाहू महाराज

(3) चौथे शिवाजी महाराज (4) श्रीमंत जयसिंग राव

The Flag of social reform movement in Kolhapur was hoisted by _____.

(1) Shrimant Appasaheb (2) Rajarshi Shahu Maharaj

(3) Shivaji Maharaj IV (4) Shrimant Jaysingh Rao

---

28. खालीलपैकी अचूक जोडी ओळखा :

(1) एस. बॅनर्जी - रस्त गोफ्तार

(2) ॲनी बेझंट - न्यू इंडिया

(3) दादाभाई नौरोजी - इंडीयन ओपिनियन

(4) महात्मा गांधी - बंगाली

Identify the **correct** pair :

(1) S. Banerjee - Rast Gofter

(2) Annie Besant - New India

(3) Dadabhai Naoroji - Indian opinion

(4) Mahatma Gandhi - Bengalee

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

29. पहिली विजेवर चालणारी ट्राम मुंबई महानगरपालिका मुख्यालयापासून _____ पर्यंत होती.

(1) कुलाबा मार्केट (2) फोर्ट मार्केट

(3) क्रोफर्ड मार्केट (4) भायखळा मार्केट

The first electricity operated Tram was from Mumbai Municipal Corporation Main office to _____.

(1) Colaba Market (2) Fort Market

(3) Crowford Market (4) Bhaykhla Market

---

30. ब्रिटिशांनी केलेल्या कायदेशीर सुधारणा :

(a)	सिव्हिल प्रोसिजर कोड	(i)	1861
(b)	इंडियन पीनल कोड	(ii)	1858
(c)	राणीचा जाहीरनामा	(iii)	1859
(d)	व्हर्न्याक्युलर प्रेस ॲक्ट	(iv)	1880

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

Britishers has done this Constitutional Development :

(a)	Civil Procedure Code	(i)	1861
(b)	Indian Penal Code	(ii)	1858
(c)	Queen's Proclamation	(iii)	1859
(d)	Vernacular Press Act	(iv)	1880

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

31. _____ ह्यांनी पहिली कामगार संघटना स्थापन केली.

(1) रामकृष्ण शिंदे (2) नारायण मेघजी लोखंडे
(3) रघुजी भिकाजी (4) नारायण सुरकोजी

_____ established the First Labour Organisation.

(1) Ramkrishna Shinde (2) Narayan Meghaji Lokhande
(3) Raghuji Bhikaji (4) Narayan Surkoji

---

32. _____ ह्यांच्या अध्यक्षतेखाली भारतीय जनसंघ या राष्ट्रीय पक्षाची स्थापना झाली.

(1) अटल बिहारी वाजपेयी (2) डॉ. शामाप्रसाद मुखर्जी
(3) डॉ. जगजीवन राम (4) डॉ. नीलम संजीव रेड्डी

Under the Presidentship of _____ the Janasangh as Political Party was established.

(1) Atal Bihari Bajpayee (2) Dr. Shama Prasad Mukharjee
(3) Dr. Jagjivan Ram (4) Dr. Neelam Sanjiv Reddy

---

33. योग्य जोड्या लावा :

(a) स्वातंत्र्य, समता आणि बंधूता (i) जेम्स स्टीफन्स
(b) कायमधारा पद्धती (ii) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस
(c) महालवारी पद्धती (iii) थॉमस मन्रो
(d) रयतवारी पद्धती (iv) लॉर्ड विल्यम बेंटिंक

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the appropriate pairs :

(a) Liberty, Equality and Fraternity (i) James Stiphence
(b) Kayamdhara System (ii) Lord Cornwallis
(c) Mahalvari System (iii) Thomas Manro
(d) Rayatwari System (iv) Lord William Bentinck

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

34. _____ हे कॅबीनेट मिशनचे सदस्य नव्हते.

(1) लॉर्ड लॉरेन्स (2) ए. व्ही. ॲलेक्झांडर

(3) सर स्टॅफोर्ड क्रिप्पस (4) लॉर्ड माउंट बॅटन

_____ was not the member of the Cabinet Mission.

(1) Lord Lawrence (2) A.V. Alexander

(3) Sir Stafford Cripps (4) Lord Mount battan

---

35. "आर्य महिला समाज" स्त्री - सुधारणा करिता _____ ह्यांनी स्थापना केली.

(1) ताराबाई शिंदे (2) आनंदीबाई जोशी

(3) सावित्रीबाई फूले (4) पंडिता रमाबाई

The "Arya Mahila Samaj" for the reforms of women was established by _____.

(1) Tarabai Shinde (2) Anandibai Joshi

(3) Savitribai Phule (4) Pandita Ramabai

---

36. _____ संस्था क्रांतीकारी राष्ट्रवादाशी संबंधित होती.

(1) बॉम्बे असोसिएशन (2) होमरूल लीग

(3) अभिनव भारत (4) लँड होल्डर्स असोसिएशन

_____ organisation was associated with the Revolutionary Nationalism.

(1) Bombay Association (2) Home Rule League

(3) Abhinav Bharat (4) Land holder's Association

---

37. इंग्लंडचे पंतप्रधान _____ यांनी 16 ऑगस्ट 1932 रोजी जातीय निवाडा जाहीर केला.

(1) रॅमसे मॅकडोनाल्ड (2) विन्स्टन चर्चिल

(3) नेव्हील चेंबरलेन (4) क्लेमेंट ॲटली

The British Prime Minister _____ declared the Communal Award on 16th August 1932.

(1) Ramsay Macdonald (2) Winston Churchill

(3) Neville Chamberlain (4) Clement Attlee

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

38. 5 मार्च 1948 रोजी _____ यांची भारताचे पहिले गव्हर्नर जनरल म्हणून नेमणूक झाली.

(1) शामाप्रसाद मुखर्जी (2) सरोजिनी नायडू

(3) सी. राजगोपालचारी (4) सी. चंद्रास्वामी

_____ was appointed as the first Governor General of India on 5th March 1948.

(1) Shyama Prasad Mukherji (2) Sarojini Naidu

(3) C. Rajgopalachari (4) C. Chandraswami

---

39. पहिले महिला विद्यापीठ 1816 मध्ये _____ ह्यांनी स्थापित केले.

(1) नाथीबाई ठाकरसी (2) विठ्ठलदास ठाकरसी

(3) डॉ. धोंडो केशव कर्वे (4) गोदुताई कर्वे

In 1816 the First Women University was established by _____.

(1) Nathibai Thakersey (2) Vithaldas Thakersey

(3) Dr. Dhondo Keshav Karve (4) Godutai Karve

---

40. "भारतीय बहिष्कृत शिक्षण प्रसारक मंडळ" ची स्थापना _____ ह्यांनी केले.

(1) विठ्ठल रामजी शिंदे (2) ज्योतिबा फूले

(3) डॉ. बी.आर. आंबेडकर (4) रमाबाई रानडे

"Bharatiya Bahiskrut Shikshan Prasarak Mandal" was established by _____.

(1) Vithal Ramji Shinde (2) Jyotiba Phule

(3) Dr. B.R. Ambedkar (4) Ramabai Ranade

---

41. पूर्व महाराष्ट्रातील विशेषत: चंद्रपूर आणि भंडारा जिल्ह्यातील परंपरागत जलसिंचन तलावास काय म्हणतात ?

(1) जोहड (2) मालगुझरी (3) शेततळी (4) पाणलोट

What is known as traditional irrigation lakes in Chandrapur and Bhandara districts in Maharashtra ?

(1) Johad (2) Malguzari (3) Farmlake (4) Watershed

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

42. खालीलपैकी कोणता वसाहतीच्या विकासाचा क्रम **अचूक** आहे ?

(1) खेडे, नगर, शहर, सन्नगर, महानगर

(2) खेडे, नगर, शहर, महाकायनगर, महानगर

(3) खेडे, शहर, नगर, महाकायनगर, सन्नगर

(4) खेडे, शहर, नगर, महानगर, सन्नगर

Which of the following sequence of development of settlements is **correct** ?

(1) Village, City, Town, Conurbation, Metropolis

(2) Village, City, Town, Megalopolis, Metropolis

(3) Village, Town, City, Megalopolis, Conurbation

(4) Village, Town, City, Metropolis, Conurbation

---

43. खालील रेल्वे विभाग व त्यांचे मुख्यालय यांच्या **योग्य** जोड्या लावा.

	रेल्वे विभाग		**मुख्यालय**
(a)	पश्चिम विभाग	(i)	अलाहाबाद
(b)	पूर्व-मध्य विभाग	(ii)	भुवनेश्वर
(c)	पूर्व किनारी विभाग	(iii)	हाजीपूर
(d)	उत्तर मध्य विभाग	(iv)	चर्चगेट (मुंबई)

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

Match the following Railway Zones to their **correct** centres :

	Railway Zone		**Headquarter**
(a)	West Zone	(i)	Allahabad
(b)	East-Central Zone	(ii)	Bhuwaneshwar
(c)	East Coastal Zone	(iii)	Hazipur
(d)	North Central Zone	(iv)	Churchgate (Mumbai)

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

44. भारतातील कोणते राज्य सन 2015 मध्ये सेंद्रिय राज्य (organic state) म्हणून घोषित केले गेले ?

(1) अरुणाचल प्रदेश (2) ओरिसा

(3) तामिळनाडू (4) सिक्किम

Which state of India is declared as organic state in 2015 ?

(1) Arunachal Pradesh (2) Orissa

(3) Tamilnadu (4) Sikkim

---

45. जोड्या जुळवा :

	उपग्रह		**उपयोजन**
(a)	गगन	(i)	दळणवळण उपग्रह
(b)	ज़ीसॅट	(ii)	पृथ्वीचे निरीक्षण
(c)	कार्टोसॅट	(iii)	हवामान आणि पर्यावरण
(d)	ॲग्रोमेट	(iv)	दिशादर्शन

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the following :

	Satellite		**Application**
(a)	GAGAN	(i)	Communication Satellite
(b)	GSAT	(ii)	Earth Observation
(c)	CARTOSAT	(iii)	Climate and Environment
(d)	AGROMET	(iv)	Navigation

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

46. महाराष्ट्रात सर्वात जास्त स्थलांतर _____ पासून _____ होते.

(1) नागरी केंद्राकडून ग्रामीण क्षेत्रांकडे (2) ग्रामीण क्षेत्रांकडून ग्रामीण क्षेत्रांकडे

(3) ग्रामीण क्षेत्रांकडून नागरी केंद्राकडे (4) नागरी केंद्राकडून नागरी केंद्राकडे

In Maharashtra maximum migration is from _____ to _____.

(1) urban centres to rural areas (2) rural areas to rural areas

(3) rural areas to urban centres (4) urban centres to urban centres

---

47. भारताच्या ग्रेट निकोबार बेटातील _____ हे सर्वात दक्षिणेकडील ठिकाण असून ते 6°45′ उत्तर अक्षवृत्तावर आहे.

(1) वीर सावरकर पॉईंट (2) सुभाषचंद्र बोस पॉईंट

(3) इंदिरा पॉईंट (4) जवाहर पॉईंट

_____ in Great Nichobar Island of India is the last place towards south, located on 6°45′ North Latitude.

(1) Vir Savarkar Point (2) Subhash Chandra Bose Point

(3) Indira Point (4) Jawahar Point

---

48. खालील विधानांतून **बरोबर** उत्तर निवडा.

(1) महाराष्ट्रात औरंगाबाद, बीड, जालना व बुलढाणा जिल्ह्यात बॉक्साईटचे साठे आहेत.

(2) महाराष्ट्रात कोल्हापूर, रत्नागिरी, सिंधूदुर्ग व रायगड जिल्ह्यात बॉक्साईटचे साठे आहेत.

(3) महाराष्ट्रात चंद्रपूर, भंडारा, यवतमाळ व वर्धा जिल्ह्यात बॉक्साईटचे साठे आहेत.

(4) महाराष्ट्रात अहमदनगर, धुळे, नंदुरबार व नाशिक जिल्ह्यात बॉक्साईटचे साठे आहेत.

Choose **correct** answer from the following statements.

(1) In Maharashtra Aurangabad, Beed, Jalna and Buldhana districts have depositions of bauxite.

(2) In Maharashtra Kolhapur, Ratnagiri, Sindhudurg and Raigad districts have depositions of bauxite.

(3) In Maharashtra Chandrapur, Bhandara, Yevatmal and Vardha districts have depositions of bauxite.

(4) In Maharashtra Ahmednagar, Dhule, Nandurbar and Nasik districts have depositions of bauxite.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

49. महाराष्ट्रातील खालील खाड्यांचा दक्षिणेकडून उत्तरेकडे योग्य क्रम लिहा.

(1) तेरेखोल, विजयदुर्ग, दाभोळ, राजापुरी

(2) दाभोळ, राजापुरी, तेरेखोल, विजयदुर्ग

(3) विजयदुर्ग, दाभोळ, राजापुरी, तेरेखोल

(4) राजापुरी, तेरेखोल, विजयदुर्ग, दाभोळ

Write correct sequence of the following creeks of Maharashtra from South to North.

(1) Terekhol, Vijaydurg, Dabhol, Rajapuri

(2) Dabhol, Rajapuri, Terekhol, Vijaydurg

(3) Vijaydurg, Dabhol, Rajapuri, Terekhol

(4) Rajapuri, Terekhol, Vijaydurg, Dabhol

---

50. महाराष्ट्रात नागचंपा, पांढरासिडार, फणस, कावसी इ. वृक्ष खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या अरण्यात आढळतात ?

(1) उष्णकटिबंधीय सदाहरित (2) उष्णकटिबंधीय निम सदाहरित

(3) उप उष्णकटिबंधीय सदाहरित (4) उष्णकटिबंधीय आर्द्र पानझडी

Nagchampa, White Cidar, Jackfruit, Kavasi etc. trees are found in which of the following type of forests in Maharashtra ?

(1) Tropical Evergreen (2) Tropical Semi Evergreen

(3) Sub Tropical Evergreen (4) Tropical Moist Deciduous

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

51. महाराष्ट्रातील प्रमुख जलसिंचन योजनेच्या जिल्ह्याप्रमाणे योग्य जोड्या लावा :

(a)	देवघर	(i)	नाशिक
(b)	पुणेगाव	(ii)	बुलढाणा
(c)	मांजरा	(iii)	पुणे
(d)	नळगंगा	(iv)	उस्मानाबाद

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

Match the major irrigation schemes to their correct districts in Maharashtra respectively.

(a)	Devghar	(i)	Nashik
(b)	Punegaon	(ii)	Buldhana
(c)	Manjra	(iii)	Pune
(d)	Nalganga	(iv)	Osmanabad

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(2)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

---

52. खालील विधानांवर विचार करा :

(a) फरिदाबाद हे उपग्रह शहर (Satellite Town) आहे.

(b) हे शहर दिल्लीच्या दक्षिणेस 25 कि.मी. असून वाहतुक सुविधेने जोडलेले आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) आणि (b) दोन्ही (4) (a) आणि (b) दोन्ही नाही

Consider the following statements :

(a) Faridabad is a Satellite Town.

(b) It is 25 km South of Delhi and well connected by transportation facilities.

Which of the above statements is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

53. खाली नमूद महाराष्ट्रातील खाड्या व नद्यांच्या योग्य जोड्या लावा.

	खाडी		नदी
(a)	मनोरी	(i)	काजळी
(b)	भाट्ये	(ii)	पाताळगंगा
(c)	जैतापूर	(iii)	दहिसर
(d)	धरमतर	(iv)	काजवी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

Match the following Creeks and Rivers in Maharashtra.

	Creek		River
(a)	Manori	(i)	Kajali
(b)	Bhateya	(ii)	Patalganga
(c)	Jaitapur	(iii)	Dahisar
(d)	Dharamtar	(iv)	Kajavi

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

www.parikshapapers.in

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

54. जोड्या जुळवा :

	नदी		उपनदी
(a)	तापी	(i)	तावरजा
(b)	मांजरा	(ii)	घोड
(c)	प्रवरा	(iii)	मुळा
(d)	भीमा	(iv)	अनेर

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(2)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

Match the following :

	River		Tributary
(a)	Tapi	(i)	Tawaria
(b)	Manjara	(ii)	Ghod
(c)	Pravara	(iii)	Mula
(d)	Bhima	(iv)	Aner

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(2)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

www.parikshapapers.in

55. मोसमी पावसाचे प्रमाण व जिल्ह्यांच्या योग्य जोड्या लावा.

(a)	40 ते 50 से.मी.	(i)	लातूर
(b)	50 ते 75 से.मी.	(ii)	नागपूर
(c)	75 ते 100 से.मी.	(iii)	सांगली
(d)	100 ते 150 से.मी.	(iv)	बुलढाणा

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)

Match the columns of Monsoon rainfall with respective districts correctly.

(a)	40 to 50 cm	(i)	Latur
(b)	50 to 75 cm	(ii)	Nagpur
(c)	75 to 100 cm	(iii)	Sangli
(d)	100 to 150 cm	(iv)	Buldhana

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)

---

56. पैशाची कार्य ही आहे/आहेत :

(a) विनिमय माध्यम (b) मूल्यमापन

(c) मूल्य संग्रह (d) विलंबित देणी

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) (a) व (b)

(3) फक्त (c) (4) वरील सर्व

The following is/are the Functions of money :

(a) medium of exchange (b) measures of value

(c) store of value (d) standard of deferred payment

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) (a) and (b)

(3) Only (c) (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

57. 2013-14 मधील भारतीय निर्यातीमध्ये खालीलपैकी कोणते क्षेत्र सर्वोच्च स्थानी होते ?

(1) शेती (2) माहिती तंत्रज्ञान

(3) अशुद्ध धातू व खनिजे (4) कारखाना उत्पादित वस्तू

Which of the following sector is highest in Indian export during 2013-14 ?

(1) Agriculture (2) Information technology

(3) Ores and minerals (4) Manufactured goods

---

58. सन 2012-13 च्या भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या लेख्यानुसार खालील जोड्या योग्य पद्धतीने जुळवा :

	बँक प्रकार/रचना		**बँकेचे नांव**
(a)	राष्ट्रीय बँक	(i)	वूरी बँक
(b)	विदेशी बँक	(ii)	नैनिताल बँक
(c)	जुनी खाजगी क्षेत्रातील बँक	(iii)	आंध्रा बँक
(d)	नवीन खाजगी क्षेत्रातील बँक	(iv)	यस बँक

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

As per profile of Bank 2012-13 (RBI), match the columns :

	Type/Structure of Banking		**Name of the Bank**
(a)	Nationalised bank	(i)	Woori Bank
(b)	Foreign bank	(ii)	Nainital Bank
(c)	Old Private Sector bank	(iii)	Andhra Bank
(d)	New Private Sector bank	(iv)	Yes Bank

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

59. 2006 मध्ये मध्यम उपक्रमाची व्याख्या करतांना त्यासाठी स्थिर भांडवल गुंतवणूक मर्यादा _____ ठेवण्यात आली.

(1) ₹ 25 लाख ते ₹ 5 कोटी यामध्ये (2) ₹ 5 कोटीपेक्षा कमी

(3) ₹ 5 कोटी ते ₹ 10 कोटी यामध्ये (4) ₹ 10 कोटीपेक्षा जास्त

In 2006 medium - scale enterprises defined as undertaking with fixed capital investment _____.

(1) between ₹ 25 lakhs to ₹ 5 crores (2) less than ₹ 5 crores

(3) between ₹ 5 crores to ₹ 10 crores (4) more than ₹ 10 crores

---

60. औद्योगिक उत्पादनाचा निर्देशांक (IIP) पायाभूत वर्षांतील बदलामधून वेळोवेळी सुधारित केला जातो. सद्यस्थितीत IIP च्या अंदाजाचे पायाभूत वर्ष सांगा :

(1) 1993-94 (2) 2004-05 (3) 2005-06 (4) 1999-2000

IIP (Index of Industrial Production) has been revised from time to time by shifting the base year. Currently, the base year for estimating IIP is _____.

(1) 1993-94 (2) 2004-05 (3) 2005-06 (4) 1999-2000

---

61. भारतात राष्ट्रीय उत्पन्न मोजतांना कोणता कालखंड हे 'वर्ष' मानले जाते ?

(1) 1 जानेवारी ते 31 डिसेंबर (2) 1 ऑक्टोबर ते 30 सप्टेंबर

(3) 1 जुलै ते 30 जून (4) 1 एप्रिल ते 31 मार्च

Which period is called a 'year' while measuring the National Income in India ?

(1) 1 January to 31 December (2) 1 October to 30 September

(3) 1 July to 30 June (4) 1 April to 31 March

---

62. स्वातंत्र्य प्राप्तीनंतर भारताने नियोजनातून वृद्धी या धोरणाचा स्वीकार केला. त्यासाठी खालीलपैकी कोणते क्षेत्र प्रबळ राहिले आणि वृद्धीकरिताचे प्रमुख साधन बनले ?

(1) विदेशी क्षेत्र (2) सार्वजनिक क्षेत्र

(3) शेती क्षेत्र (4) वित्तीय क्षेत्र

After Independence India followed the policy of planned growth. Which sector was given the dominant position and was made the main instrument of growth ?

(1) The Foreign Sector (2) The Public Sector

(3) The Agriculture Sector (4) The Financial Sector

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.pariksha papers.in

63. 2011 च्या जनगणनेनुसार एकूण कामगारदलामध्ये शेतमजूरांचे प्रमाण किती आहे ?

(1) 70% (2) 65% (3) 54.6% (4) 30%

What is the percentage of agricultural workers in total workforce according to census 2011 ?

(1) 70% (2) 65% (3) 54.6% (4) 30%

---

64. बँकेचा दर हे पतनियंत्रणाचे कोणते साधन आहे ?

(1) संख्यात्मक

(2) गुणात्मक

(3) संख्यात्मक व गुणात्मक

(4) वरीलपैकी नाही

Bank rate is instrument of which type of credit control ?

(1) Quantitative

(2) Qualitative

(3) Quantitative and qualitative

(4) None of the above

---

65. जपानमध्ये प्राथमिक क्षेत्राअंतर्गत मासेमारी हा प्रमुख आर्थिक उपक्रम आहे. भारताला विस्तीर्ण समुद्र किनारा लाभलेला आहे. परंतु मत्स्यव्यवसायातून मिळणारे उत्पादन मात्र काहीसे कमीच आहे. या क्षेत्राच्या मर्यादित वृद्धीची कोणती दोन कारणे आहेत ?

(a) सेवा क्षेत्राचा संथ वृद्धी दर

(b) मासे करिता स्वदेशातील मर्यादित मागणी

(c) व्यापार, वाहतूक आणि संदेशवहन इत्यादिंचा संथ वृद्धी दर

(d) मासे पकडण्याची पारंपारिक पद्धती

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (c) (2) (b) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) (b) आणि (d)

In Japan, fishing is a major economic activity in the primary sector. India has a vast sea coast but the output of fisheries is rather small. Which two reasons for the limited growth of this sector ?

(a) Slow growth rate of services sector

(b) Domestic demand for fish is limited in the country

(c) Steady growth of trade, transport and communication

(d) Traditional methods of catching the fish

Answer Options :

(1) (a) and (c) (2) (b) and (c) (3) (c) and (d) (4) (b) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

66. नियोजन आयोगाच्या 2012 च्या प्रसिद्धी पत्रकानुसार 2009-10 मध्ये गरीबीमध्ये कोणत्या राज्याचा प्रथम क्रमांक लागतो ?

(1) छत्तीसगढ (2) मणिपूर (3) उत्तरप्रदेश (4) बिहार

According to the press note of Planning Commission 2012, which state ranks first in poverty during 2009-10 ?

(1) Chhattisgarh (2) Manipur (3) Uttar Pradesh (4) Bihar

---

67. रंगराजन समितीच्या मते 2011-12 मध्ये –

(a) भारतातील 29.5% लोकसंख्या दारिद्र्यरेषेखाली आहे.

(b) ग्रामीण भागातील 30.9% लोकसंख्या व शहरी भागातील 26.4% लोकसंख्या दारिद्र्यरेषेखाली आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)

(3) (a) व (b) (4) वरीलपैकी नाही

According to Rangarajan Committee is 2011-12 :

(a) In India 29.5% population is below poverty line.

(b) In rural area 30.9% population and in urban area 26.4% population is below poverty line.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) (a) and (b) (4) None of the above

---

68. खालील दोनपैकी कोणते एक वाक्य **बरोबर** आहे ?

(a) शेती क्षेत्रातील खूप गर्दीमुळे/अधिक्याच्या अवलंबनामुळे छुपी बेरोजगारी पाहावयास मिळते.

(b) गेल्या काही दशकात औद्योगिक क्षेत्रातील बेरोजगारी कमी झालेली आढळते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (b) (2) केवळ (a)

(3) (a) आणि (b) (4) वरीलपैकी नाही

Which one of the following two statements is **correct** ?

(a) Overcrowding of agriculture has led to disguised unemployment.

(b) Over the last few decades, unemployment in the industrial sector has decreased.

Answer Options :

(1) Only (b) (2) Only (a)

(3) (a) and (b) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

69. स्थूल देशान्तर्गत उत्पादन (G.D.P.) चा अर्थ आहे :

(a) स्थूल राष्ट्रीय उत्पादन (G.N.P.)

(b) निव्वळ राष्ट्रीय उत्पादन (N.N.P.)

(c) एका देशाच्या सीमेतच उत्पादित झालेल्या वस्तू व सेवा

(d) सरकारी उत्पन्न

वरीलपैकी कोणते विधान/ने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (a) व (b) फक्त (3) (c) फक्त (4) (d) फक्त

The meaning of Gross Domestic Product (G.D.P.) is :

(a) Gross National Product (G.N.P.)

(b) Net National Product (N.N.P.)

(c) Production of goods and services in the country's own territory

(d) Government Income

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (a) and (b) only (3) (c) only (4) (d) only

---

70. 2011 च्या जनगणनेनुसार केरळ राज्यामध्ये दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांची संख्या किती होती ?

(1) 1032 (2) 1040 (3) 1058 (4) 1084

What is the number of females per 1000 males in the state of Kerala according to census 2011 ?

(1) 1032 (2) 1040 (3) 1058 (4) 1084

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.pariksha papers.in

71. श्रव्यातीत ध्वनीलहरींच्या साहाय्याने बारकाईने केलेली तपासणी _____ साठी उपयोगी आहे.

(a) गर्भात असलेला दोष समजण्यासाठी

(b) हृदयाच्या झडपांची हालचाल समजण्यासाठी

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a) हे सत्य आहे परंतु विधान (b) हे असत्य आहे.

(2) विधान (a) हे असत्य आहे परंतु विधान (b) हे सत्य आहे.

(3) दोन्ही विधाने (a) आणि (b) सत्य आहेत.

(4) दोन्ही विधाने (a) आणि (b) असत्य आहेत.

The Ultrasound Scanning is useful _____ .

(a) to examine the defects in a foetus

(b) for determining motion of heart valve

Answer Options :

(1) (a) is True but sentence (b) is False

(2) (a) is False but sentence (b) is True

(3) Both sentences (a) and (b) are True

(4) Both sentences (a) and (b) are False

---

72. खालीलपैकी कोण इन्फ्रासोनीक लहरींचा वापर एकमेकांशी संवाद साधण्यासाठी करतो ?

(1) व्हेल (Whale) (2) गेंडा (3) हत्ती (4) वरील सर्व

Who of the following use infrasonic waves to communicate with each other ?

(1) Whale (2) Rhinoceros (3) Elephant (4) All the above

---

73. जेव्हा आपण दुर्बल प्रतीचा ध्वनी मोठ्या ध्वनीत बदलतो तेव्हा ध्वनीची/चा _____ वाढवितो.

(1) वेग (2) वारंवारता (3) विपुलता (4) तरंगलांबी

When we change feeble sound to loud sound, we increase its :

(1) Velocity (2) Frequency (3) Amplitude (4) Wavelength

---

74. प्रत्येक मनुष्याला दररोज सरासरी श्वसनाद्वारे किती हवा श्वसन केली जाते ?

(1) 1 किलो (2) 10-20 किलो (3) 15-22 किलो (4) 100 लिटर

How much air inhales every individual person approximately a daily ?

(1) 1 kg (2) 10-20 kg (3) 15-22 kg (4) 100 Litre

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

75. ग्लुकोजचे रूपांतर इथिल अल्कोहोलमध्ये करण्यासाठी कोणते संप्रेरक (enzyme) वापरतात ?

(1) इनव्हर्टेज (2) मालटेज (3) डायस्टेज (4) झायमेज

The enzyme which can catalyse the conversion of glucose to ethanol is :

(1) Invertage (2) Maltase (3) Diastage (4) Zymage

---

76. कोणता वायू 'ग्रिन हाउस इफेक्ट' ला कारणीभूत असतो ?

(1) कार्बन डायऑक्साईड (2) ऑक्सीजन

(3) नायट्रोजन (4) ओझोन

Which gas is Responsible for "Green House effect" ?

(1) CO_2 (2) O_2

(3) N_2 (4) O_3

---

77. खालील जोड्या जुळवा :

(a) लिच (i) पाइसीझ्

(b) ऑक्टोपस (ii) रेप्टीलीया

(c) डॉगफिश (iii) मलूस्का

(d) स्टेगोसारस (iv) ॲनिलिडा

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the following :

(a) Leech (i) Pisces

(b) Octopus (ii) Reptilia

(c) Dogfish (iii) Mollusca

(d) Stegosaurus (iv) Annelida

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

78. आदिजीवांच्या खालीलपैकी कोणत्या वर्गाचा गुणधर्म बृहद्केंद्रक आणि सूक्ष्मकेंद्रक यांचे अस्तित्व हा आहे ?

(1) कशाभिकी (फ्लाजेलाटा) (2) छद्मपादी (सारकोडीना)

(3) बीजाणुधारी (स्पोरोझोआ) (4) रोमकी (सीलिआटा)

Presence of a macronucleus and a micronucleus is the characteristic of which of the following classes of protozoa ?

(1) Flagellata (2) Sarcodina

(3) Sporozoa (4) Ciliata

---

79. गॅस्ट्रोपोडा (Gastropoda) वर्गातील गोगलगायीचे कवच _____ व्हॉल्वने (valve) बनलेले असते.

(1) दुहेरी (Double) (2) एकेरी (Single)

(3) चौपदरी (Quadruple) (4) तिहेरी (Triple)

Class Gastropoda include snails with _____ valved shell.

(1) Double (2) Single

(3) Quadruple (4) Triple

---

80. जोड्या लावा :

(a) होलोटाईप (i) ज्या वेळी नॉमेनक्लेचरल टाईप हरवतो

(b) लॅक्टोटाईप (ii) मूळ नॉमेनक्लेचरल टाईप

(c) निओटाईप (iii) ज्यावेळी होलोटाईप हरवतो

(d) आयसोटाईप (iv) होलोटाईपचा डूप्लीकेट

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

Match the following :

(a) Holotype (i) When nomenclatural type is missing

(b) Lactotype (ii) Original nomenclatural type

(c) Neotype (iii) When holotype is missing

(d) Isotype (iv) Duplicate of holotype

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

81. पालाश हे महत्वाचे पोषकद्रव्य वनस्पतींच्या वाढीसाठी खालीलपैकी कार्य करते :

(1) पाणी व क्षारांचे शोषण वाढविते

(2) ऑरगॅनिक ॲसीडच्या चयापचय क्रियेत भाग घेते

(3) अनेक संप्रेरकांना कार्यान्वित करते

(4) वरीलपैकी सर्व पर्याय

Potassium is very important nutrient for plant growth, because :

(1) the entry of water along minerals is improved

(2) it is involved in organic acid metabolism

(3) it is a activator of many enzymes

(4) all of the above

---

82. वनस्पतींच्या शेंगाधारी कुळातील मुळांच्या गाठीमध्ये रंगद्रव्ये असतात, ज्यामुळे नत्राचे स्थिरीकरण होते, त्या रंगद्रव्यास काय म्हणावे ?

(1) अन्थोसायानीन (2) क्लोरोफील

(3) लेगहिमोग्लोबीन (4) हिमोग्लोबीन

Root nodules of leguminose plant contains colour pigment responsible for nitrogen fixation which is called as _____

(1) Anthocyanin (2) Chlorophyll

(3) Leghaemoglobin (4) Haemoglobin

---

83. खालीलपैकी कोणते मूलद्रव्य व्हिटॅमीन बी-12 या जीवनसत्वाचा घटक आहे ?

(1) मोलिब्डेनम् (2) कोबाल्ट (3) मँगेनीज (4) कॉपर

Which of the following elements is component of Vitamin B12 molecule ?

(1) Molybdenum (2) Cobalt (3) Manganese (4) Copper

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

84. इन्फेक्शियस हिपॅटाइटीस सामान्यत: विष्ठा-तोंडावाटे अन्न, पेय किंवा शेलमासा, जो प्रदूषित पाण्यात राहतो व ज्याच्या पचनसंस्थेमध्ये विषाणू असतो, यांच्यामुळे प्रसारित होणारा रोग आहे. खालीलपैकी कोणता विषाणू या रोगास कारणीभूत असतो ते लिहा.

(1) हिपॅटाइटीस ए विषाणू (2) हिपॅटाइटीस बी विषाणू

(3) हिपॅटाइटीस जी विषाणू (4) हिपॅटाइटीस सी विषाणू

Infectious hepatitis is usually transmitted by fecal-oral contamination of food, drink or shellfish that live in contaminated water and contain the virus in their digestive system. Name the causative agent of this disease from the following.

(1) Hepatitis A Virus (2) Hepatitis B Virus

(3) Hepatitis G Virus (4) Hepatitis C Virus

---

85. खालीलपैकी कोणती वाक्ये **बरोबर** आहेत ?

(a) बुरशी पेट्रोलचे विघटन करण्यास कारणीभूत असते.

(b) सूक्ष्मजीव धातुचे विघटन करू शकतात.

(c) जिवाणू व बुरशी प्लास्टीकचे विघटन करणारे घटक आहेत.

(d) जिवाणू सौंदर्य प्रसाधनांचे विघटन करू शकत नाहीत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (d) (2) (a), (b), (c) (3) सर्व (4) एकही नाही

Which of the statements given below is/are **correct** ?

(a) Fungi are responsible for deterioration of petrol.

(b) Microorganisms can deteriorate metals.

(c) Bacteria and Fungi are agents for deterioration of plastic.

(d) Bacteria are unable to deteriorate cosmetics.

Answer options :

(1) (a), (d) (2) (a), (b), (c) (3) All (4) None

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

86. पुढे दिलेल्या विधानानंतर I व II या क्रमांकांची गृहीतके दिली आहेत. गृहीतक म्हणजे तसे काही मानून व धरून चालणे. तुम्ही विधान वा गृहीतक विचारात घेऊन कोणते/कोणती गृहीतके विधानात अंतर्निहित (अप्रत्यक्ष सूचित) आहे/आहेत याचा निर्णय घ्या :

विधान : रमेशचा उमेशला सल्ला–तुझ्या जीवनात यशस्वी होण्यासाठी खूप कष्ट कर.

गृहीतके : (I) उमेश रमेशचा सल्ला ऐकतो.

(II) जीवनात यशस्वी होणे इष्ट आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) गृहीतक (I) अंतर्निहित आहे. (2) गृहीतक (II) अंतर्निहित आहे.

(3) (I) वा (II) अंतर्निहित आहे. (4) दोन्ही गृहीतके (I) आणि (II) अंतर्निहित आहेत.

A statement is given below followed by two assumptions numbered I and II. An assumption is something supposed to be or taken for granted. You have to consider the statement and assumptions and decide which of the assumptions is/are implicit (indirectly suggested) in the statement.

Statement : Ramesh advises Umesh - work hard to be successful in your life.

Assumptions : (I) Umesh listens to Ramesh's advice.

(II) Being successful in life is desirable.

Answer options :

(1) Assumption (I) is implicit. (2) Assumption (II) is implicit.

(3) Either (I) or (II) is implicit. (4) Both Assumptions (I) and (II) are implicit.

---

87. M, T, J, R, D, W आणि Q या व्यक्ती A, B आणि C या गाड्यांतून प्रवास करत आहेत. प्रत्येक गाडीत किमान दोन व्यक्ती आहेत. यात तीन महिला असून प्रत्येक गाडीत एक महिला आहे. T या व्यक्तिला फक्त Q या व्यक्तिबरोबरच प्रवास करायचा आहे व त्या B गाडीतून प्रवास करत आहेत. M ही व्यक्ती A या गाडीतून प्रवास करत आहे. D आणि W या व्यक्ती C गाडीतून प्रवास करत नाहीत. J ही व्यक्ती महिला नाही तर W ही व्यक्ती महिला आहे. तर J ही व्यक्ती कोणत्या गाडीतून प्रवास करत आहे ?

(1) A (2) B (3) C (4) यापैकी एकही नाही

Persons M, T, J, R, D, W and Q are travelling by cars A, B and C. At least two persons are occupying each car. Among them three are women and there is one woman in each car. Person T wants to travel only with Q and they are travelling in car B. Person M is travelling in car A. Persons D and W are not travelling in car C. J is not a woman and W is a woman. Then by which car person J is travelling ?

(1) A (2) B (3) C (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

88. सोबतच्या आकृतीत कोणत्याही लगतच्या क्षितिजसमांतर आणि क्षितिजलंब असलेल्या दोन ठिपक्यातील अंतर 1 एकक आहे. पिकच्या सिद्धांतानुसार जर बहुभुजाच्या सीमेवरील बिंदूंची संख्या B असेल आणि बहुभुजाच्या सीमेच्या आतील बिंदूंची संख्या I असेल तर बहुभुजाचे क्षेत्रफळ $I + \frac{B}{2} - 1$ इतके असते. तुम्हाला सूत्राबाबत खात्री असेल तर दिलेल्या पर्यायातून बहुभुजाचे क्षेत्रफळ वर्ग एककात निवडा.

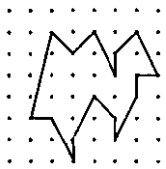

(1) 15 (2) 16 (3) 17 (4) 18

In accompanied diagram distance between any adjacent dots horizontally and vertically is 1 unit. According to Pick's theorem if B is the number of dots on the boundry of the polygon and I is the number of dots in the interior of the polygon, then area of the polygon is given by $I + \frac{B}{2} - 1$. Select the area in square units of the polygon from given options. If you are sure about the formula.

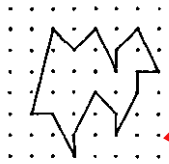

(1) 15 (2) 16 (3) 17 (4) 18

www.parikshapapers.in

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

89. सोबतच्या रस्त्याच्या नकाशाचा अभ्यास करा आणि X ते Y पर्यंत कोणत्याही बिंदूला दोनदा स्पर्श केल्याशिवाय शक्य असणारे सर्व शक्य मार्ग दर्शवणारा पर्याय निवडा.

दोन बाण असलेले वक्र व रेषा
दोन दिशा मार्ग दाखवतात

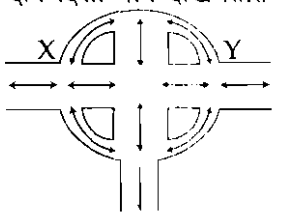

(1) 5 (2) 7 (3) 9 (4) 11

Study accompanied road map and select the option that indicates all possible routes from X to Y without touching a point twice.

Curves and lines with two arrows
indicate two way routes

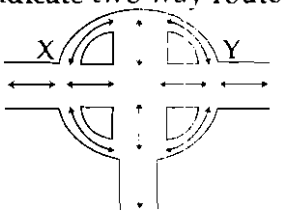

(1) 5 (2) 7 (3) 9 (4) 11

---

90. पुढे कृत्रिम भाषेतून विसंकेतीत केलेले शब्द दिले आहेत.
chikerkurrip म्हणजे birdhouse; phyckurrip म्हणजे bluebird व phycbrell म्हणजे bluebell. houseguest हा शब्दाचा कृत्रिम भाषेतील संकेत निवडा.

(1) dropchiker (2) chikerrdrop (3) chickerrphyc (4) bellchicker

Given below are some words decoded from artificial language.
chikerkurrip means birdhouse, phyckurrip means bluebird and phycbrell means bluebell.
Select the code for houseguest in this artificial language.

(1) dropchiker (2) chikerrdrop (3) chickerrphyc (4) bellchicker

---

91. सोबतच्या संचातून वेगळा विसंगत संच निवडा.

(1) 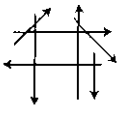 (2) 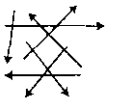 (3) 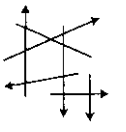 (4)

Select odd set of arrows from accompanied sets.

(1) 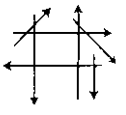 (2) 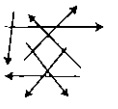 (3) 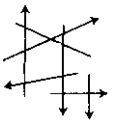 (4) 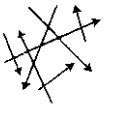

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

92. पुढे दिलेल्या मालिकेच्या संदर्भात कोणते अक्षर एका अक्षराच्या डावीकडून दुसरे आहे जे एका अक्षराला उजवीकडे लागून आहे जे एका अक्षराच्या डावीकडून चौथे आहे जे E अक्षराच्या डावीकडून तिसऱ्या असलेल्या आणि H अक्षराच्या उजवीकडून दुसऱ्या असलेल्या अक्षराच्या मधोमध आहे.

A B C D E F G H I J

(1) J (2) D (3) H (4) A

What letter comes second to the left of letter that is immediately to the right of letter that comes four to the letter that comes midway between the letter third to the left of letter E and the letter two to the right of letter H, with respect to following sequence ?

A B C D E F G H I J

(1) J (2) D (3) H (4) A

---

93. एका घनाची पृष्ठे पुढील दोन आकृतीत दाखवल्याप्रमाणे सहा भिन्न रंगांनी रंगवलेली आहेत. निळ्या रंगाने रंगवलेल्या पृष्ठासमोरील पृष्ठाचा खात्रीने असलेला रंग निवडा.

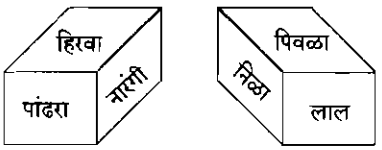

(1) पांढरा किंवा लाल (2) लाल किंवा पांढरा किंवा नारंगी

(3) फक्त नारंगी (4) फक्त पांढरा

Surfaces of the cube are coloured with six different colours as shown in following figures. Select the colour of the surface that is definitely opposite to blue coloured surface.

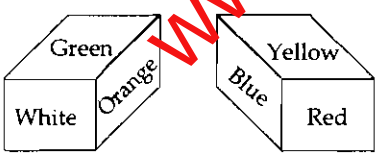

(1) White or Red (2) Red or White or Orange

(3) Only Orange (4) Only White

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

94. एका भक्ताजवळ काही रक्कम होती. मार्गातून जाताना तिने चार देवळांना भेटी दिल्या. जेव्हा ती प्रत्येक देवळात पाऊल ठेवते तेव्हा तिच्याकडची रक्कम दुप्पट होते आणि ती प्रत्येक देवळात ₹ 100 देते. जेव्हा ती चौथ्या देवळातून परतली तेव्हा तिच्याकडे काहीही पैसे उरले नाहीत.

त्या भक्ताजवळ सुरुवातील असलेली रक्कम दाखवणारा पर्याय निवडा.

(1) 93.75 (2) 92.75 (3) 90 (4) 91.50

A devotee had some amount with her. She visited four temples on her way. As soon she steps inside each temple whatever amounts that is with her gets doubled and she offers ₹ 100 in each temple. When she returns from the fourth temple no money is left with her. Select the option that indicates the initial amount that devotee had with her.

(1) 93.75 (2) 92.75 (3) 90 (4) 91.50

---

95. ऐशा व तिच्या नवऱ्याने काल त्यांचे शेजारी असलेल्या दोन भिन्न लिंगी जोडप्यांना इफ्तार मेजवानीचे निमंत्रण दिले होते. ते सर्वजण वर्तुळाकार बसले होते व मध्यभागी अन्न ठेवले होते. ऐशाने तुम्हाला पुढील तथ्ये सांगितली आहेत.

डॅनी एका स्त्रीच्या डावीकडे बसला आहे जी एका पुरुषाच्या डावीकडे बसली आहे जो अनुच्या डावीकडे बसला आहे.

ईशा एका पुरुषाच्या डावीकडे बसली आहे जो एका स्त्रीच्या डावीकडे बसला आहे जी एका पुरुषाच्या डावीकडे बसली आहे जो एका स्त्रीच्या डावीकडे बसला आहे जी माझ्या नवऱ्याच्या डावीकडे बसली आहे.

दिनू एका स्त्रीच्या डाव्या बाजूला बसला आहे जी राजाच्या डावीकडे बसली आहे.

मी माझ्या नवऱ्याच्या शेजारी बसलेली नाही.

दिलेल्या पर्यायांतून माझ्या नवऱ्याचे नाव निवडा –

(1) इतर स्त्रिया त्यांच्या नवऱ्यांच्या शेजारी बसल्या आहेत की नाहीत याची माहिती आवश्यक आहे

(2) राजा

(3) दिनू

(4) डॅनी

Yesterday, Aisha and her husband, had invited, two couples with different sex, their neighbours, for Iftar party. They all sat in a circle and food is placed in the centre. Aisha gave you following facts.

Dany sat to the left of the woman who sat to the left of a man who sat to the left of Anu.

Esha sat to the left of the man who sat to the left of the woman who sat to the left of the man who sat to the left of the woman who sat to the left of my husband.

Dinu sat to the left of woman who sat to the left of Raja.

I did not sit beside my husband.

Select the name of my husband from options.

(1) It is necessary to know whether other women are sitting beside their husbands or not

(2) Raja

(3) Dinu

(4) Dany

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

96. जर X या पारदर्शक कागदाची आकृती असलेली घडी घालून दाखविल्याप्रमाणे आकृती मिळत असेल तर ती पूर्णपणे उलगडल्यानंतर कशी दिसेल ?

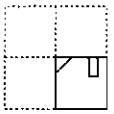

(X)

(1) 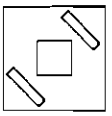 (2) 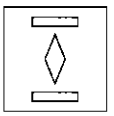 (3) 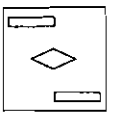 (4) 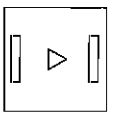

If the transparent paper sheet X with figure on it is folded to get fold with figures as shown, how would it look like when it is unfolded completely ?

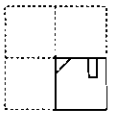

(X)

(1) 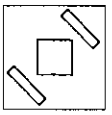 (2) 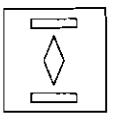 (3) (4) 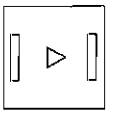

---

97. श्री सर्वप्रिय हे आठवड्याच्या एका विशिष्ट दिवशी उपवास करतात आणि फक्त त्या दिवशी सत्य बोलतात. इतर सर्व दिवशी नेहमी खोटे बोलतात. पाठोपाठ येणाऱ्या तीन दिवसांत त्यांनी पुढील विधाने केलीत :

दिवस 1 : "मी सोमवारी आणि मंगळवारी खोटे बोलतो."

दिवस 2 : "आज गुरुवार, रविवार किंवा शनिवार आहे."

दिवस 3 : "मी बुधवारी आणि शुक्रवारी खोटे बोलतो."

श्री सर्वप्रिय ज्या दिवशी फक्त सत्य बोलतात त्याची निवड करा.

(1) सोमवार (2) मंगळवार (3) बुधवार (4) शुक्रवार

Shree Sarvapriya observes fast on the particular day in a week and speaks truth only on that day. On all other days he speaks always lies. He made following statements on three successive days :

Day 1 : "I lie on Monday and Tuesday."

Day 2 : "Today is Thursday, Sunday or Saturday."

Day 3 : "I lie on Wednesday and Friday."

Select the day on which Shree Sarvapriya speaks truth only.

(1) Monday (2) Tuesday (3) Wednesday (4) Friday

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.pariksharpapers.in

98. सोबतच्या कागदाची घडी घालून तयार करणे शक्य आहे अशा प्रतिमांची निवड करा :

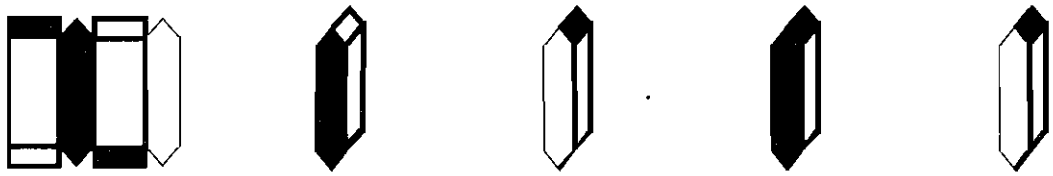

(a) (b) (c) (d)

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) (2) (c), (a) (3) (c), (d) (4) (c), (b)

Select image/s that can be composed by folding accompanying paper sheet :

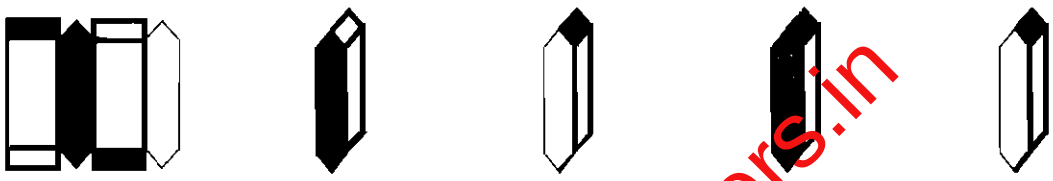

(a) (b) (c) (d)

Answer options :

(1) (a), (b) (2) (c), (a) (3) (c), (d) (4) (c), (b)

www.parikshapapers.in

---

99. जर आज सोमवार, 1 ऑगस्ट आहे आणि श्रावणाचा पहिला दिवस आहे तर उद्यापासून 29 व्या दिवशी कोणता दिवस व महिना येणार ?

(1) मंगळवार, श्रावण (2) मंगळवार, भाद्रपद

(3) सोमवार, श्रावण (4) बुधवार, भाद्रपद

If today is Monday, August 1st and 1st day of Shravan then which day and month will come on 29th day from tomorrow ?

(1) Tuesday, Shravan (2) Tuesday, Bhadrapad

(3) Monday, Shravan (4) Wednesday, Bhadrapad

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

100. एक नदी उत्तरेकडून दक्षिणेला वाहते आहे. या मार्गात ती डावीकडे वळते व टेकडीभोवती अर्धवर्तूळ करते आणि नंतर डावीकडे काटकोन करून वळते व वाहू लागते. या ठिकाणी नदी कोणत्या दिशेने वाहते आहे ?

(1) उत्तर (2) दक्षिण (3) पश्चिम (4) पूर्व

A river flows from north to south. On the way it turns left and go in semicircle round hillock and then it turns left at right angle and continues to flow. In what direction the river is flowing at this point ?

(1) North (2) South (3) West (4) East

- o O o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल, यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''(3)'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in